

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.211/2010/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Belukács Ferenc ügyvéd (**SZzolnok**, Szapáry utca 25-29. szám) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a V&F Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr.Vidéki László ügyvéd, **SZzolnok**, Ságvári körút 8. I. emelet 3. szám) által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű, és a II. rendű alperes neve, székhelye II. rendű alperesek ellen szerződésszegéssel okozott kár megtérítése iránt indított perében a Jász-Nagykun-**SZ.** Megyei Bíróság 11. P.20.377/2008/28. számú ítélete ellen az I. rendű alperes által 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, valamint a felperes által 31. sorszám alatt előterjesztett és 33. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja, és az I. rendű alperes marasztalásának tőkeösszegét 217 581 (Kettőszáztizenhétezer-ötszáznyolcvanegy) forintra, az általa a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 29 000 (Huszonkilencezer) forintra leszállítja, amely összegeket köteles az I. rendű alperes a II. rendű alperessel egyetemlegesen megfizetni.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az I. rendű alperesnek 65 000 (Hatvanötezer) forint fellebbezési eljárási költséget, és térítsen meg az államnak külön felhívásra 170 500 (Egyszázhetvenezer-ötszáz) forint fellebbezési illetéket. Kötelezi az I. rendű alperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 3 100 (Háromezer-egyszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes az általa a **C.** Zrt-től lízingelt ... forgalmi rendszámú Citroen C3 típusú személygépkocsival 2006. március 30-án árokba hajtott. A felperes a gépjárművet 2005.

áprilisában vásárolta meg a **B.** Kft-től, és a vételár kifizetéséhez a **C.** Zrt. nyújtott kölcsönt. A baleset következtében összetört, közúti közlekedésre alkalmatlan gépjárművet a felperes kérésére a **B.** Szerviz Kft. vevőszolgálati tanácsadója, **M. L.** által küldött autómentő a **B.** telephelyére szállította. **M. L.** a gépjármű javítási költségét 1-1,5 millió forintra becsülte, azonban a felperes kérésére az ugyancsak a **B.** Kft. telephelyén alvállalkozóként működő II. rendű alperes alkalmazottja, az I. rendű alperes, magánszemélyként, 660 000 forint értékben vállalta a gépjármű kijavítását, annak figyelembe vétele mellett, hogy a felperes költségtakarékos, de szakszerű javítást kért. A gépjármű fényezési munkáit a II. rendű alperes beltagja **F. Z.** végezte. A javításokat követően a gépjárművet kétszer bemérték, majd azt a vállalkozói díj két részletben történő kifizetése mellett **M. L.** 2006. április 12-én a felperesnek átadta.

A felperes 2006. április 12-21. között a gépjárművel **SZ.** on közlekedett, majd 2006. április 21-én Budapestre utazott. Budapesten a gépjárművet nem tudta beindítani, ezért a budapesti márkaszerviz segítségével azt beszállította a márkaszerviz telephelyére, ahol megállapították, hogy a jármű üzem-képtelenségét az üzemanyagcső szakszerűtlen rögzítése okozta. A szerviz e hibát garanciális javítás keretében elvégezte. A gépjármű állapotának felmérése során megállapította továbbá azt is, hogy a bal első kerék szilentblokkja kiszakadt, az ABS nem a gyári helyére lett visszahelyezve, továbbá, hogy a hűtőcsatlakozás rögzítése hibás. A gépjárművet e nem garanciális hibák miatt közúti forgalomba való részvételre alkalmatlannak minősítették, közölve a felperessel, hogy az azzal való közlekedés baleset-, sőt életveszélyes. Felajánlották, hogy a gépjárművet 620 000-920 000 forint közötti áron szakszerűen kijavítják.

Miután a felperes a javításra a magas költség miatt nem tartott igényt, felvette a kapcsolatot **M. L.-lel**, akinek a közvetítésével az I. rendű alperes a gépjárművet autómentővel a **B.** telephelyére szállította. Az I. rendű alperes vállalta, hogy a hibákat kijavítja, és a javítás idejére a csere kocsi költségét kifizeti, a felperes azonban az I. rendű alperes ajánlatát nem fogadta el, hivatkozva arra, hogy a hibás javítás miatt megrendült a bizalma az I. rendű alperesben. Ajánlatot tett az I. rendű alperesnek arra, hogy a lízingdíjat átvállalva vásárolja meg a gépjárművet, erre azonban az I. rendű alperes nem volt hajlandó. A felperes az I. rendű alperes közvetítésével **V. A.** autószerelővel is tárgyalt a hibák kijavításáról, azonban megállapodást vele sem kötött.

A személygépjármű ezt követően a felperes által lezárva hosszabb ideig a telephelyen maradt, ez idő alatt a felperes a törlesztő részleteket nem fizette, ezért a **C.** Zrt. 2006. augusztus 23-án a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta, a személygépkocsit a felperestől átvette, és értékesítés céljából azt elszállította.

A felperes feljelentése alapján a **SZ.**i Rendőrkapitányság csalás bűntettének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárást folytatott ismeretlen tettes ellen, amelyet azonban megszüntetett, mert a nyomozási eljárásban kirendelt **K. I.** igazságügyi gépjármű és közlekedési műszaki szakértő szakvéleménye alapján megállapította, hogy a cselekmény nem bűncselekmény.

A fizetési meghagyással indult és az I. rendű alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes a II. rendű alperes perbevonását követően módosított keresetében 3 060 000 forint és kamatai egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Bejelentette, hogy a hibás teljesítésre tekintettel a szerződéstől eláll, ezért igényt tartott a 660 000 forint javítási költség visszafizetésére, emellett kárként érvényesítette a 2006. április 27-től kezdődően 2006. december végéig terjedő időszakra gépkocsi bérlet címén felmerült 2 400 000 forintos költségét, előadva, hogy a lízingszerződés megszegése folytán BAR listára került, ezért csak 2006. decemberében tudott új autót vásárolni.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a szerződés szerint a javítást költségtakarékos módon kellett végezniük, és a szerződést ennek megfelelően teljesítették. A szakértői véleményben rögzített hibák kijavítását rövid időn belül vállalták, arra azonban a felperes nem tartott igényt, jóllehet az igazságügyi szakértői vélemény szerint a gépjármű ezen hibák mellett sem volt a közúti közlekedésre alkalmatlan, balesetveszélyes, és a hibák értékcsökkenés nélkül javíthatóak lettek volna.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során tanúként hallgatta meg **M. L.**-t, **V. A.**-t, valamint a márkaszerviz képviselőjét, kirendelte továbbá a nyomozati eljárás során is közreműködő **K. I.** igazságügyi gépjármű és közlekedési műszaki szakértőt szakvélemény készítése céljából.

A bizonyítási eljárás lefolytatását követően meghozott ítéletében kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15 nap alatt 227 941 forint kártérítést, és annak 2006. szeptember 1-től számított törvényes kamatát, továbbá 80 000 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a peres felek között a Ptk. 389. §-ában szabályozott vállalkozási szerződés jött létre, amely szerződést az alperesek hibásan teljesítették. A hiba a szilentblokk cseréjének elmaradásában, a vízűtő szakszerűtlen rögzítésében, és az ABS egység, illetve annak fékcsövei szakszerűtlen visszaszerelésében jelentkezett, amelyeknek javítási költségét a szakvélemény alapján 170 341 forintban határozta meg. A szakvélemény alapján azt is megállapította, hogy a 2006. április 21-i meghibásodás visszavezethető volt az alperesek szakszerűtlen javítására, ezek a hibák azonban nem okozták a gépjármű közúti közlekedésre való alkalmatlanságát, az a kijavítást követően rendeltetésszerű használatra alkalmassá vált volna.

Miután az alperesek a hiba kijavítását rövid időn belül vállalták, és az viszonylag csekély költségen megoldható lett volna, arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperest az elállás joga a Ptk. 306. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglalt feltételek hiányában nem illette meg. A felperes ugyanis nem bizonyított olyan körülményt, amely indokolta volna azt, hogy a hiba kijavítása elől elzárkózzon, minthogy a budapesti márkakereskedő indokolatlanul és tévesen minősítette balesetveszélyesnek a szilentblokk leszakadását.

Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság a keresetet 170 341 forint árleszállítás, valamint összesen 6 napra napi 9 600 forint bérleti díj, mint költségtérítés erejéig találta alaposnak, ezt meghaladóan azt elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében az I. rendű alperes annak részbeni megváltoztatása mellett a kártérítés összegének 2 000-3 000 forintra, az általa fizetendő perköltség összegének 29 000 forintra való leszállítását kérte.

Hivatkozott arra, hogy a per adatai alapján a szilentblokk kiszakadása az általa végzett javítást követően is történhetett, ezért erre vonatkozóan javítási költség megtérítésére nem kötelezhető. Ugyancsak nem köteles a vízűtőű hűtő-dísrács, hűtőrács tartó, és ehhez kapcsolódó fényező anyagok anyag- és munkadíjának megfizetésére sem, figyelemmel arra, hogy a felek szerződése tartalmazta a költségtakarékos javításban történő megegyezést. Az alperes legfeljebb a vízűtőűre rögzítű fűl hegesztésének költségeit köteles viselni, a régi hűtű dísrács, illetve hűtű ugyanis rendeltetésűszerű használatra alkalmas maradt. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az általa fizetendő perköltség összegét nem a felperes által a fizetési meghagyásban eredetileg érvényesített összeg alapulvételével számított pernyertesség, illetve pervesztesség arányában határozta meg.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, és az alpereseknek a módosított kereset szerinti marasztalását kérte, mindkét fokú eljárasi költségére is igényt tartva.

Hivatkozott arra, hogy a budapesti márkaszervizben szakemberek állapították meg azt, hogy az autó használata életveszélyes, a fennálló hibák testi épségét, vagy emberéletet is veszélyeztethetnek. A szakemberektől kapott e tájékoztatás alapján nyilvánvalóan nem volt elvárható tőle az, hogy ismételen bizalommal forduljon az I. rendű alpereshez az általa okozott hibák kijavítása íránt. Erre tekintettel megalapozottan választotta a szavatossági jogok közül a Ptk. 306. §-a (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott elállást, figyelemmel arra is, hogy a márkaszerviz az alperesek által okozott hibák kijavítását 620 000-920 000 forint javítási költség mellett vállalta volna. A jogszerű elállás következtében pedig az alperesek kötelesek a kifizetett vállalkozói díj visszafizetésére. Emellett az autót a javítás hibái miatt nem tudta használni, azonban a munkájának elvégzéséhez szüksége volt autóhasználatra, amit csak bérlet útján tudott biztosítani. A csatolt számlák alapján 2 400 000 forint bérleti díj költsége merűlt fel, amelyet az alperesek szintén kötelesek kifizetni a Ptk. 310. §-ának rendelkezése alapján.

Az ítéltűtábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú ítéletnek a II. rendű alperest marasztaló rendelkezését, valamint az I. rendű alperest a fellebbezésében elismert mértékig marasztaló rendelkezését, és az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezések, illetve fellebbezési ellenkérelmek korlátai között felűlvizsgálva a felperes fellebbezését alaptalannak, az I. rendű alperes fellebbezését kisebb részbe alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek között a Ptk. 389. §-ában szabályozott vállalkozási szerződés jött létre, amelyet az alperesek hibásan teljesítettek. A perben beszerzett igazságűgyi szakértűi véleményben foglaltakra tekintettel helyesen jutott továbbá arra a következtetésre is, hogy, miután az alperesek a hiba kijavításától nem zárkóztak el, és az gazdaságosan, rövid időn belül elvégezhető lett volna, a felperest az elállás joga nem illette meg.

Kétségtelen, hogy a Ptk. 2003. július 1-jétől kezdődően hatályos, és az ezt követően kötött szerződésekre alkalmazandó 306. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján a perbeli esetben a felperes szabadon választhatott az árleszállítás és az elállás, mint szavatossági igény gyakorlása között, a módosított jogszabályi rendelkezés ugyanis már nem kívánta meg az elállás jogának gyakorlásához az érdekmúlás bizonyítását. Ugyanakkor a módosított jogszabályi rendelkezés alapján is kizárt az elállási jog gyakorlása jelentéktelen hiba miatt.

A perbeli adatok tanúsága szerint az alperesek a szerződésben a 2006. március 30-án történt baleset következtében jelentős mértékben összetört gépjármű megjavítására vállaltak kötelezettséget. A gépjármű balesetkori állapotát **M. L.** a tanúvallomásában „totálkáros” állapotúnak minősítette, megjegyezve, hogy a kocsinak a jobb oldali két ajtaja, és a jobb oldali küszöbök kivételével gyakorlatilag minden része sérült volt. A motorháztető, a tető, a szélvédő összetört, a bal első futómű alá volt gyűrődve, a motor kiszakadt, a hűtőklíma is sérült volt. Az alperesek mindezen hibák teljeskörű elvégzését vállalták a felperes által kért költségkímélő módon 660 000 forintos átalányáron, amely lényegesen alatta maradt a **M. L.** által becsült javítási költségnek.

Az elvégzett javítási munkákról ugyan tételes kimutatás nem készült, azonban mindebből alappal lehet arra következtetni, hogy a szakvéleményben megjelölt, hibásan elvégzett javítások az összetört autó teljes megjavításához képest jelentősnek nem tekinthetők.

E körben az ítéletábra - az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltaktól eltérően - az alperesek teljesítésének hibáját ugyanis kizárólag a fűtőrendszer, illetve az ABS egység visszaszerelésének szakszerűtlenségében állapította meg.

K. I. igazságügyi szakértő ugyanis már a nyomozati eljárás során, a 2006. december 6-án elkészített szakvéleményében is utalt arra, hogy a szilentblokk leszakadásának pontos oka nem állapítható meg, az bekövetkezhetett ugyan a 2006. március 30-án történt balesetkor, de az alperesek javítását követő 10 napos járműhasználat során is. E szakvéleményét a szakértő a perben becsatolt szakvéleményében is megerősítette azzal, hogy a szilentblokknak az alperesek általi cseréjére utaló adatot nem talált, emellett meghallgatásakor az írásbeli szakvéleményét kiegészítve akként nyilatkozott, hogy a szilentblokk sérülése vezetés közben egyébként is észlelhető lett volna, mert azt a kormány kisebb szitálása, remegése jelzi. **F. Z.** tanúvallomása szerint azonban a javítást követően a gépjárművet a **B.** Kft-nél, illetve az ugyanazon a telephelyen működő **H.** Bt-nél is bemérték, azt követően pedig **M. L.** a gépjárművet kipróbálta, és a próbaúton semmilyen rendellenességet nem tapasztalt. A felperes maga sem hivatkozott olyanra, hogy a javítást követően a budapesti meghibásodás időpontjáig bármilyen rendellenességet tapasztalt volna a gépjármű vezetése során.

Mindebből következően nem bizonyított az, hogy a gyári szilentblokk leszakadása az alperesek szakszerűtlen javítása miatt következett be.

A további, bizonyítottan az alperesek hibás teljesítésére visszavezethető szakszerűtlen javítások köre pedig az elvállalt és elvégzett javítások teljes köréhez viszonyítva jelentős hibának nem minősíthető, ez okból nem tekinthető tehát a felperes elállása jogszerűnek.

Nem osztja ugyanakkor az ítélet az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint a felperes az elállás helyett alappal tarthatott volna igényt árleszállításra. A Ptk. 306. §-ának rendelkezéseiből következően ugyanis az árleszállítás is csak abban az esetben illeti meg a jogosultat, ha kijavítást nem követelhet, vagy ha a kötelezett megfelelő határidőre a kijavítást nem vállalja, vagy nem végzi el. A perbeli esetben azonban e feltételek hiányára tekintettel a felperest kizárólag a kijavítás iránti szavatossági igény illette volna meg. A felperes - amint arra az elsőfokú bíróság egyébként helyesen mutatott rá - a márkaszervíz véleményére hivatkozva alaptalanul zárkózott el az I. rendű alperes által felajánlott kijavítás megrendelésétől, a hiba jellege, súlya, és ezzel összefüggésben a javíthatósága ugyanis ténykérdés, ezért irreleváns az, hogy a felperest e döntésében milyen szubjektív érzések motiválták.

Megjegyzendő továbbá, hogy az árleszállítás mértékének meghatározásánál a bíróságnak egyébként is a szerződésben kikötött vállalkozói díjból kiindulva kell azt vizsgálnia, hogy a szavatossági hibák milyen mértékben sértik a jogosultnak a hibátlan teljesítéshez fűződő érdekét, és ez az érdeksérelem a vállalkozói díjhoz képest milyen összegű csökkenéssel orvosolható. Ennek megállapításához a kijavítás költsége csupán kiinduló adat lehet, valójában ugyanis árleszállítás címén a hibának a szolgáltatás értékére gyakorolt hatását kell megállapítani.

Kétségtelen azonban, hogy a felperes a szavatosságon túl szerződésszegéssel okozott kára megtérítését is követelte az alperesektől. Erre tekintettel nem volt akadálya annak, hogy a szakszerűtlen javítás költségeiben az ítélet kártérítés címén találja marasztalhatónak az I. rendű alperest, figyelemmel arra, hogy a Ptk. 310. §-a alapján a kötelezett a szolgáltatás hibájában álló kár megtérítéséért is felelősséggel tartozik.

Az I. rendű alperes emellett a fellebbezésében ezen elvi alapon nem is kifogásolta a hibás teljesítéssel összefüggő javítási költségek megállapítását, pusztán arra hivatkozott, hogy a szakvélemény a hűtőrendszer javítási költségeinek kiszámításánál nem volt figyelemmel a felek megállapodásának azon részére, mely szerint a javítást költségtakarékosan kell végezni. Ezt a kifogását azonban az I. rendű alperes az elsőfokú eljárásban nem terjesztette elő, a szakértőhöz ilyen tartalmú kérdést nem intézett, ezért a fellebbezési eljárásban - a bizonyítási eljárás továbbfejlesztésének a Pp. 235. §-ának rendelkezésében szabályozott tilalmára tekintettel - az ítélet nem volt abban a helyzetben, hogy megállapítsa, a hibátlan teljesítés a szakértő által kimunkált javítási módozathoz képest költségtakarékosabb módszerrel is elérhető lett volna-e.

Nem találta alaposnak továbbá az ítélet a felperes fellebbezését az elsőfokú bíróság által 6 napra bérleti díj címén megítélt kártérítési összeg ezt meghaladó időtartam alapulvételével történő felemelése iránti részében, e körben mindenben osztja az elsőfokú ítéletben az oksági összefüggés hiányával kapcsolatban kifejtetteket.

Mindezekre tekintettel a javítási költségek közül kártérítésként kizárólag a hűtőrendszer, illetve az ABS egység javításával felmerült költségeket vette figyelembe, és ennek megfelelően az elsőfokú ítéletet fellebbezett részében a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatva az I. rendű alperest terhelő marasztalás tőkeösszegét a rendelkező részben foglaltak szerinti mértékre leszállította.

Az I. és II. rendű alpereseket ugyan az elsőfokú bíróság egyetemlegesen kötelezte, ez alapján azonban az alperesek nem voltak a Pp. 51. §-a a) pontja szerinti pertársaknak tekinthetők, ezért az I. rendű alperes fellebbezését az ítéletábra nem tekintette egyben a II. rendű alperes által előterjesztettnek is, következésképpen az egyetemleges marasztalás fenntartása mellett kizárólag az I. rendű alperes által fizetendő kártérítés összegét változtatta meg.

Az I. rendű alperes a fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú ítélet perköltségben marasztaló rendelkezése nem felelt meg a pernyertesség, illetve pervesztesség arányának. A Pp. 81. §-ának rendelkezése alapján - figyelemmel a felperes által a fizetési meghagyásban érvényesített követelés összegére - az elsőfokú eljárásban még a felperes által előlegezett kereseti illeték és szakértői költség összegére tekintettel is, az I. rendű alperes lett volna nagyobb részt pernyertesnek tekintendő, ezért őt perköltség fizetésére kötelezni nem lehetett volna. Figyelemmel azonban arra, hogy a fellebbezése nem a perköltség fizetés alóli mentesítésére, hanem az őt terhelő elsőfokú perköltség összegének 29 000 forintra történő leszállítására irányult, az ítéletábra a fellebbezés korlátaira tekintettel az ítélet rendelkező részében ennek megfelelően szállította le az I. rendű alperes által fizetendő perköltség összegét.

A fellebbezési eljárásban a kereset leszállítása ellenére ugyancsak a felperes volt nagyobb részt pervesztes, ezért az ítéletábra a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az I. rendű alperes javára fellebbezési eljárási költség megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 75. §-ának (1) és (2) bekezdése, valamint a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet szerint határozta meg.

A fellebbezési eljárásban illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült felperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel köteles pervesztessége arányában a feljegyzett illeték megtérítésére. Az I. rendű alperes a már hivatkozott IM rendelet szerint köteles a pervesztességének arányában számított fellebbezési illeték-különbözet megtérítésére.

Az ítéletábra a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

D e b r e c e n, 2010. június 22. napján

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Süliné dr. Tózsér Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -